

Instructies voor het
gebruik van
Enbrel (etanercept)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Voor wie is deze therapie geschikt?	1
3	Voor het starten met de behandeling.....	1
4	Starten met Enbrel.....	2
5	Toediening	2
6	Effectiviteit	3
7	Bijwerkingen op korte termijn.....	3
8	Bijwerkingen op lange termijn.....	4
9	Zwangerschap en borstvoeding.....	4
10	Vaccinaties	5
11	Operatie en tandheelkundige ingrepen	5
12	Controlebezoeken	5
13	Vragenlijst vóór elke toediening	6
14	Afspraken	7
15	Tot slot.....	7
16	Patiëntenverklaring.....	7

1 Inleiding

In overleg met uw dermatoloog heeft u besloten te starten met Enbrel (werkzame stof etanercept) voor de behandeling van psoriasis. Etanercept is een in het laboratorium vervaardigd eiwit welke TNF- α blokkeert. Bij psoriasis is sprake van een teveel van het eiwit TNF- α . Etanercept vermindert het teveel van dit eiwit, onderdrukt de natuurlijke afweer en remt zo psoriasis af.

In deze folder kunt u nog eens nalezen wat u moet weten over de behandeling met Enbrel. Leest u voor het gebruik ook de bijsluiter goed door. Neem bij eventuele vragen of problemen contact op met de polikliniek Dermatologie of uw huisarts.

2 Voor wie is deze therapie geschikt?

Bij hardnekkige en uitgebreide psoriasis is behandeling met medicatie vaak noodzakelijk. In eerste instantie wordt dan vaak gekozen voor een behandeling met ciclosporine of methotrexaat. Wanneer deze geneesmiddelen geen oplossing bieden kan voor Enbrel gekozen worden. Enbrel wordt **niet** gegeven aan kinderen jonger dan 8 jaar, zwangeren en vrouwen die borstvoeding geven.

3 Voor het starten met de behandeling

Het is belangrijk dat u uw dermatoloog of verpleegkundig specialist op de hoogte stelt van mogelijke infecties (plaatselijk, bijvoorbeeld een zweer op uw been of in het gehele lichaam, bijvoorbeeld griep), steeds terugkerende infecties, neurologische aandoeningen (bijvoorbeeld multiple sclerose), hartklachten of besmetting met TBC in het verleden.

Bij het gebruik van dit medicijn is het belangrijk dat u geen afwijkingen hebt aan uw longen en dat u geen risico hebt gelopen op een besmetting met TBC. Hiervoor krijgt u een verwijzing naar de longarts. Er zal een longfoto en een Mantoux-onderzoek uitgevoerd worden. Bij een Mantoux-onderzoek wordt vloeistof in de huid geïnjecteerd en na drie dagen wordt bekeken of er een reactie is. De longarts zal aan de hand van deze onderzoeken advies geven of u kunt starten met Enbrel.

Wanneer u hartklachten heeft (gehad) zult u waarschijnlijk ook doorverwezen worden naar de cardioloog. Er zal dan een echo van het hart gemaakt worden om uit te sluiten dat er sprake is van hartfalen.

4 Starten met Enbrel

Wanneer de longarts en eventueel de cardioloog toestemming gegeven hebben voor het starten met Enbrel, komt u terug op de polikliniek Dermatologie. Samen met u worden de formulieren ingevuld die nodig zijn ter vergoeding van dit medicijn.

5 Toediening

Wanneer u start met Enbrel zal de verpleegkundige u een en ander uitleggen en krijgt u prikinstructies. Enbrel moet in de koelkast bewaard worden. De startdosering is 2 x per week 50 mg. via een onderhuidse injectie. De injectie wordt door u zelf of een naaste toegediend. Wanneer u start met het injecteren ontvangt u instructies en begeleiding van een verpleegkundige van de firma Zorgsupport. Deze verpleegkundige geeft u ondersteuning zo lang dit nodig is en komt hiervoor bij u thuis.

6 Effectiviteit

Het effect van Enbrel kan al binnen één tot twee weken merkbaar zijn. Er zijn ook patiënten bij wie de behandeling pas later effect heeft. Na drie maanden zal worden bekeken of de dosering verlaagd kan worden naar 1 x per week 50 mg.

7 Bijwerkingen op korte termijn

De meest voorkomende bijwerkingen zijn jeuk, gevoeligheid, roodheid en/of pijn rondom injectieplaats. Als deze reacties niet vanzelf binnen enkele dagen verdwijnen of juist erger worden, neem dan contact op met uw huisarts of de polikliniek Dermatologie. Over het algemeen komen deze reacties na de eerste maand van de behandeling minder voor.

Bijwerkingen die zelden voorkomen zijn neurologische aandoeningen en hartproblemen. Neem daarom contact op met uw huisarts of de polikliniek Dermatologie wanneer u last krijgt van de volgende klachten:

- moeilijkheden met lopen
- verminderd gevoel of tintelingen in de ledematen
- wazig zien en/of oogpijn
- kortademigheid
- gezwollen enkels

Daarnaast heeft u door het gebruik van dit medicijn verhoogde kans op infecties, zoals blaasontsteking, longontsteking of griep.

De toediening van Enbrel moet tijdelijk worden gestaakt wanneer er sprake is van een infectie. Het mag pas weer gestart worden wanneer de infectie volledig is verdwenen.

Andere mogelijke bijwerkingen:

- misselijkheid, diarree

- hoofdpijn, duizeligheid
- keelpijn, hoesten, loopneus
- bloedarmoede
- bronchitis, longontsteking
- blauwe plekken, bloedingen
- overige infecties

Als er bijwerkingen optreden neem dan contact op met uw huisarts of de polikliniek Dermatologie. Voor dringende hulp buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de huisartsenpost in uw regio.

8 Bijwerkingen op lange termijn

Voor de langere behandeling met Enbrel is onbekend of de bijwerkingen anders zijn dan hierboven staat vermeld en of deze al dan niet ernstig zijn. De mogelijkheid bestaat dat de afweer tegen infecties wordt aangetast. Langdurige behandeling met Enbrel kan het risico van het ontstaan van neoplasma's (nieuwvormingen, hiermee wordt bedoeld goed- en/of kwaadaardige tumoren) vergroten.

Bij mensen met COPD of zware rokers is deze kans extra vergroot. Geadviseerd wordt aan rokers om te stoppen met roken.

9 Zwangerschap en borstvoeding

Vrouwen mogen tijdens het gebruik van Enbrel niet zwanger worden. Mannen mogen tijdens het gebruik van Enbrel geen kinderen verwekken. Betrouwbare anticonceptie is daarom belangrijk. Overleg bij een zwangerschapswens altijd met uw dermatoloog of verpleegkundig specialist. Het is onbekend of Enbrel overgaat in de moedermelk. Daarom mag u geen borstvoeding geven als u Enbrel gebruikt.

10 Vaccinaties

Sommige vaccinaties (levend vaccin) mogen niet gegeven worden tijdens het gebruik van Enbrel. Geef daarom duidelijk aan dat u Enbrel gebruikt als u vaccinaties moet krijgen. De griepvaccinatie is toegestaan.

11 Operatie en tandheelkundige ingrepen

Indien u een operatie moet ondergaan, moet Enbrel tijdig voor de operatie worden gestopt. Overleg dit met de arts die u gaat opereren of de polikliniek Dermatologie. Wanneer de operatiewond genezen is kan Enbrel weer worden hervat, ook weer in overleg met de behandelend specialist.

Bij geplande, operatieve tandheelkundige ingrepen (bijvoorbeeld implantaten of het trekken van tanden of kiezen), moet Enbrel tijdig voor de ingreep worden gestopt. Stel uw kaakchirurg of tandarts daarom goed op de hoogte van uw medicijngebruik. Bij spoedingrepen (bijvoorbeeld wortelkanaalbehandelingen of infecties) moet Enbrel zo snel mogelijk worden gestopt en een behandeling met antibiotica gestart worden.

Dit alles gaat in overleg met de desbetreffende behandelend arts of tandarts.

12 Controlebezoeken

Nadat u gestart bent met Enbrel komt u elke drie maanden voor controle bij de dermatoloog of nurse practitioner. Tevens zal er dan bloedonderzoek plaatsvinden. Het is belangrijk dat u deze afspraken nakomt, omdat op die manier de effectiviteit en veiligheid van dit medicijn gecontroleerd wordt.

13 Vragenlijst vóór elke toediening

Vóór elke toediening moet u nagaan of u geen tekenen van een infectie of andere risicofactoren vertoont. Dat kan aan de hand van de volgende vragen:

Heeft u de afgelopen dagen koorts gehad?	Ja/nee
Heeft u de afgelopen dagen keelpijn gehad?	Ja/nee
Heeft u de afgelopen dagen diarree gehad?	Ja/nee
Heeft u huidinfecties zoals steenpuisten of wonden?	Ja/nee
Heeft u benauwdheidsklachten of moet u vaak hoesten?	Ja/nee
Heeft u pijn bij het plassen?	Ja/nee
Bent u op dit moment erg verkouden?	Ja/nee
Heeft u onlangs antibiotica gebruikt?	Ja/nee
Bent u gestart met nieuwe medicatie waarvan u niet weet of dit samen kan gaan met etanercept-Enbrel®?	Ja/nee
Bent u de afgelopen dagen kortademig en heeft u last van gezwollen enkels?	Ja/nee
Bestaat de kans dat u binnenkort opgenomen wordt voor een operatie?	Ja/nee
Heeft u de afgelopen dagen contact gehad met TBC-patiënten?	Ja/nee
Heeft u hinderlijke bijwerkingen ondervonden van de behandeling?	Ja/nee

Wanneer u één van deze vragen met 'ja' heeft beantwoord, wacht dan met het toedienen van Enbrel en overleg eerst met uw huisarts of neem contact op met de polikliniek Dermatologie. Dit om na te gaan of u door kunt gaan met de behandeling.

14 Afspraken

Datum afspraak Longarts:

Datum afspraak Cardioloog:

Datum afspraak Dermatoloog:

15 Tot slot

Heeft u nog vragen, dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de polikliniek Dermatologie, telefoonnummer 0513 685 380.

16 Patiëntenverklaring

Het is van belang dat u de patiëntenverklaring op de volgende bladzijde ingevuld inlevert bij uw dermatoloog of verpleegkundig specialist.

Patiëntenverklaring Enbrel (etanercept)

Ondergetekende stemt in met een behandeling met Enbrel (etanercept), nadat hij/zij kennis heeft genomen van mondelinge en schriftelijke informatie over therapie met Enbrel bij psoriasis.

Ondergetekende is ervan op de hoogte dat bijwerkingen van Enbrel op de lange termijn (jaren) onbekend zijn. De mogelijkheid bestaat dat de afweer tegen infecties wordt aangetast. Langdurige behandeling met Enbrel kan het risico op het ontstaan van neoplasmata (nieuwvormingen, hiermee wordt bedoeld goed- en/of kwaadaardige tumoren) vergroten.

Datum

Naam

Geboortedatum

Handtekening

11-02-2015/9718080